

Теорія та історія держави і права

УДК 340.12

Гришко Вікторія Іванівна

*кандидат педагогічних наук, доцент,
в. о. завідувачки кафедри правоохоронної діяльності
та спеціальних юридичних дисциплін*

*Навчально-наукового інституту права та гуманітарних наук
Національний університет водного господарства та природокористування*

Hryshko Viktoriia

*Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Acting Head of the Department of Law Enforcement Activities
and Special Legal Disciplines
Educational and Scientific Institute of Law and Humanitarian Sciences
National University of Water and Environmental Engineering
ORCID: 0000-0001-7512-0005*

Вознюк Сніжана Сергіївна

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 081 «Право»*

*Навчально-наукового інституту права та гуманітарних наук
Національного університету водного господарства та природокористування*

Vozniuk Snizhana

*Student of the second (Master's) level of higher Education
Specialties 081 «Law»
Educational and Scientific Institute of Law and Humanitarian Sciences
National University of Water and Environmental Engineering
ORCID: 0000-0003-4487-3201*

**РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ПОДОЛАННІ
НАСИЛЬСТВА В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ
THE ROLE OF CIVIL SOCIETY ORGANIZATIONS IN COMBATING
VIOLENCE IN UKRAINIAN SOCIETY**

***Анотація.** Вступ.* У сучасному українському суспільстві проблема насильства, зокрема домашнього, гендерно зумовленого та пов'язаного з воєнними подіями, залишається одним із найгостріших соціальних викликів. Це явище порушує фундаментальні права людини та завдає значних соціальних, психологічних і економічних наслідків. У цих умовах особливе значення набуває діяльність громадських організацій, які, діючи паралельно з державними структурами, відіграють ключову роль у профілактиці, реагуванні та подоланні насильства, сприяючи розбудові демократичного та правового суспільства.

***Мета.** Метою дослідження є розкриття ролі інститутів громадянського суспільства у формуванні системи протидії домашньому та гендерно зумовленому насильству в Україні, аналіз їхнього впливу на розвиток правозахисної політики, законодавчі ініціативи та соціальні практики підтримки постраждалих.*

***Матеріали і методи.** Теоретичною базою дослідження є праці українських і зарубіжних науковців у галузі права людини, соціології та гендерних студій, а також нормативно-правові акти, міжнародні конвенції, статистичні звіти та аналітичні матеріали правозахисних організацій. Методологічну основу становлять системно-структурний, історико-правовий, порівняльно-правовий і соціологічний методи, що дозволили виявити динаміку розвитку громадських ініціатив у цій сфері та окреслити тенденції сучасного етапу.*

***Результати.** У статті простежено еволюцію жіночого руху в Україні від радянських часів до сьогодення, а також значення таких*

організацій, як «Ла Страда–Україна» та Центр «Жіночі перспективи», у просуванні гендерної рівності та наданні допомоги постраждалим. Особливу увагу приділено впливу міжнародних інституцій, зокрема Ради Європи та Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, на підтримку місцевих ініціатив у часи повномасштабної війни. Розглядаються також нові виклики, зокрема цифрові форми насильства, як-от онлайн-експлуатація та кіберсексуальне насильство, а також реакція громадянського суспільства на ці загрози.

Підкреслено важливість міжсекторальної співпраці, інклюзивності та залучення до процесів прийняття рішень представників різних соціальних груп, зокрема жінок, ЛГБТК(ІА+) осіб, національних меншин і внутрішньо переміщених осіб. Актуалізується потреба у сталому фінансуванні громадських ініціатив, розширенні механізмів громадського контролю та формуванні культури нульової толерантності до насильства. Робота висвітлює як практичні досягнення, так і структурні виклики, з якими стикаються громадські організації в Україні у сфері боротьби з гендерно зумовленим та домашнім насильством.

Перспективи. Подальші дослідження доцільно зосередити на виробленні моделей партнерства між державою та громадянським суспільством у сфері протидії насильству, удосконаленні законодавчого регулювання діяльності громадських організацій, а також розробленні дієвих механізмів моніторингу, превенції та цифрової безпеки. Формування культури нульової толерантності до насильства визначається як стратегічна мета державної та громадської політики сучасної України.

Ключові слова: насильство, гендерна нерівність, громадськість, суспільство, подолання дискримінації, громадська ініціатива, захист жінок, законодавчі реформи, громадська організація, право людини.

Summary. *Introduction. In contemporary Ukrainian society, the problem of violence, particularly domestic, gender-based and war-related violence, remains one of the most pressing social challenges. This phenomenon violates fundamental human rights and causes significant social, psychological and economic consequences. In these conditions, the activities of non-governmental organizations, which, acting in parallel with State structures, play a key role in the prevention, response and overcoming of violence, contributing to the building of a democratic and legal society, are of particular importance.*

Purpose. The purpose of the study is to reveal the role of civil society institutions in the formation of a system for combating domestic and gender-based violence in Ukraine, to analyze their impact on the development of human rights policy, legislative initiatives and social practices supporting victims.

Materials and methods. The theoretical basis of the study is the works of Ukrainian and foreign scientists in the field of human rights, sociology and gender studies, as well as normative legal acts, international conventions, statistical reports and analytical materials of human rights organizations. The methodological basis is the system-structural, historical-legal, comparative-legal and sociological methods, which made it possible to identify the dynamics of the development of public initiatives in this area and outline the trends of the modern stage.

Results. This article traces the evolution of the women's movement in Ukraine from Soviet times to the present day, highlighting the significance of organizations such as La Strada–Ukraine and the Women's Perspectives Center in promoting gender equality and providing support to survivors. Special attention is given to the influence of international actors - such as the Council of Europe and the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) - in supporting local initiatives during the full-scale war. The article also addresses new challenges, including digital forms of violence such as online exploitation and cybersexual abuse, as well as civil society's response to these threats.

The importance of cross-sectoral cooperation, inclusivity, and the participation of diverse social groups - particularly women, LGBTQI+ individuals, national minorities, and internally displaced persons (IDPs) - in decision-making processes is emphasized. The need for sustainable funding of civil society initiatives, the expansion of public oversight mechanisms, and the promotion of a culture of zero tolerance for violence is underscored. This work highlights both the practical achievements and the structural challenges faced by civil society organizations in Ukraine in combating gender-based and domestic violence.

Discussion. Further research should be focused on developing models of partnership between the state and civil society in the field of combating violence, improving the legislative regulation of the activities of public organizations, as well as developing effective mechanisms for monitoring, prevention and digital security. The formation of a culture of zero tolerance for violence is defined as a strategic goal of the state and public policy of modern Ukraine.

Key words: *violence, gender inequality, public, society, overcoming discrimination, public initiative, protection of women, legislative reforms, public organization, human rights.*

Постановка проблеми. В сучасному українському суспільстві проблема насильства, зокрема домашнього, гендерно зумовленого, а також насильства, пов'язаного з воєнними подіями, залишається вкрай актуальною. Насильство не лише порушує основоположні права людини, але й має глибокі соціальні, психологічні та економічні наслідки як для окремих осіб, так і для суспільства в цілому. В цьому контексті особливої значущості набуває діяльність громадських організацій, які, доповнюючи зусилля державних структур, відіграють ключову роль у профілактиці, виявленні та подоланні насильства.

Зокрема, проблема домашнього насильства є гострою соціально-

правовою темою, яка виходить за межі приватного життя й потребує комплексного втручання з боку держави та громадськості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Свої наукові праці темі домашнього насильства, зокрема – ролі громадських організацій у сфері запобігання та протидії таким діям присвятили К. Б. Левченко та О. В. Швед, які вивчали форми та напрямки роботи громадських організацій у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, систематизували форми їх діяльності [Ошибка! Источник ссылки не найден., с. 74]. М.-А. Політило та А. Цюприк дослідили методи протидії громадськими організаціями проявам гендерно зумовленому насильству, в тому числі – дослідили міжнародний досвід у цій діяльності [2]. М. Ю. Веселов та Р. М. Пилипів дослідили, що з метою посилення ефективності громадського контролю у сфері запобігання та протидії домашньому насильству доцільним видається нормативне розширення як переліку суб'єктів, так і форм його здійснення безпосередньо в положеннях Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» [3, с. 182]. Крім того, теоретико-правові аспекти ролі громадських організацій у сфері запобігання та протидії насильства як загального протиправного діяння досліджували Ю. Р. Андрушко [4], В. В. Грицанюк [5], І. О. Ієрусалимов та В. І. Ієрусалимов [6], Т. Курас та К. Білозерова [7], О. В. Швед та Т. П. Спіріна [8] та інші.

Попри те, що тема домашнього насильства є доволі обговорюваною в науковій площині, досі недостатньо наукових напрацювань щодо ролі громадських організацій у сфері запобігання та протидії такому явищу, зокрема – дослідження розвитку цього інституту в контексті міжнародних інституцій.

Постановка завдання полягає у дослідженні ролі громадських організацій у сфері подолання насильства в нашій державі.

Виклад основного матеріалу. За даними дослідження К. Б. Левченко

та О. В. Швед, після розпаду СРСР нові незалежні держави сформували різноманітні підходи до питань забезпечення прав жінок та боротьби з домашнім насильством. Ці процеси розвивалися на перетині внутрішньої політичної волі, активності громадянського суспільства та впливу міжнародних акторів [1, с. 75]. У наукових дослідженнях, присвячених цій темі, наголошується на ключовій ролі жіночих громадських організацій у формуванні національних гендерних політик, зокрема в контексті домашнього насильства.

У випадку України розвиток державної політики протидії домашньому насильству тісно пов'язаний із діяльністю громадських ініціатив, які з'явилися після здобуття незалежності. У радянський період офіційна політика декларувала гендерну рівність, однак фактичні механізми захисту від домашнього насильства були обмеженими і мали репресивний, а не профілактичний характер. Жіночі ради функціонували як інструменти партійного контролю, а не як інституції захисту прав жінок.

З початку 1990-х років в Україні почали активно формуватись незалежні жіночі організації, які ставили питання гендерної справедливості, подолання насильства та дискримінації у публічному порядку денному. Показовим є вплив IV Всесвітньої конференції ООН зі становища жінок у Пекіні (1995), яка стала поштовхом до активізації жіночого руху в Україні та започаткування партнерства між НУО і державними інституціями.

Україна стала зразковим прикладом серед пострадянських держав у впровадженні спеціального законодавства у сфері протидії домашньому насильству. У 2001 році ухвалено перший Закон «Про попередження насильства в сім'ї», у створенні якого активну участь брали експертні спільноти та громадські організації, зокрема Харківський центр жіночих досліджень. Цей нормативний акт заклав основи для подальшого формування системи реагування на випадки домашнього насильства, зокрема через залучення соціальних служб, поліції та статистичних

підходів.

Важливою віхою стала подальша адвокаційна робота НУО, зокрема «Ла Страда – Україна», які домоглися внесення змін до законодавства у 2008 році. Ці зміни враховували права потерпілих і вводили корекційні програми для кривдників. Подальша активізація нормативного процесу, зокрема підписання Стамбульської конвенції (2011) [9] та створення робочої групи за участю громадських організацій у 2012 році, сприяли розробці та прийняттю нового Закону «Про запобігання та протидію домашньому насильству» у 2017 році [10].

Окрім законотворчої діяльності, громадські організації, як свідчить практика, виявили себе в широкому спектрі напрямів: просвітництво, соціальні послуги, інформаційні кампанії, дослідження, підготовка спеціалістів та налагодження міжсекторальної співпраці. Їх діяльність стала критично важливою в умовах, коли держава не могла або не прагнула вирішувати складні соціальні проблеми, зокрема ті, що стосуються насильства, торгівлі людьми, прав дітей та гендерної дискримінації.

Досвід України свідчить про ефективність моделі взаємодії між громадянським суспільством та державними інституціями у сфері боротьби з домашнім насильством. Громадські організації не лише ініціювали зміни, але й забезпечували їх втілення, закладаючи підґрунтя для сталого розвитку гендерно-чутливої політики [Ошибка! Источник ссылки не найден., с. 75].

У контексті повномасштабного вторгнення громадські організації та ініціативи стали одними з ключових суб'єктів, що визначають динаміку розвитку громадянського суспільства в Україні. Їхня активність спрямована на задоволення широкого спектра гуманітарних і соціальних потреб, особливо серед найуразливіших категорій населення, зокрема внутрішньо переміщених осіб. Ці організації забезпечують доступ до базових послуг, правового захисту, підтримки самозарадності та створюють умови для

довготривалого відновлення соціальної тканини громад.

Крім того, громадські ініціативи відіграють важливу інтегративну функцію, сприяючи соціальній згуртованості та інклюзії, особливо у громадах, що приймають ВПО. Їхня діяльність охоплює як надання прямої допомоги – зокрема, психосоціального супроводу та заходів із запобігання гендерно зумовленому насильству – так і створення безпечних просторів для взаємодії, підтримки та самоорганізації. Значна частка громадських організацій тісно співпрацює з місцевими Радами ВПО. Важливо зазначити, що понад 200 таких організацій очолюють або координують самі внутрішньо переміщені особи, що свідчить про високу активність та залученість переміщеного населення у розв'язання власних проблем [11].

Так, структури громадянського суспільства дедалі більше відображають соціальну різноманітність України: лідерські позиції в них посідають жінки, представники національних меншин (зокрема ромської громади), ЛГБТКІ+ спільноти, особи з інвалідністю, молодь і люди похилого віку. Це забезпечує інклюзивність процесів прийняття рішень і врахування інтересів різних груп.

Принагідно зауважимо, Управління Верховного комісара ООН у справах біженців активно підтримує діяльність громадських організацій, надаючи фінансову, матеріальну та навчальну допомогу. Зокрема, реалізуються програми з розвитку інституційної спроможності, що сприяє підвищенню ефективності та стійкості громадських ініціатив. У результаті цієї підтримки мережа партнерських організацій значно розширилась: з початку повномасштабного вторгнення у 2022 році вона зросла до 551 організації, що діють по всій території України [12].

Таким чином, зауважимо, що діяльність громадських організацій стала ключовим чинником переходу від декларативної радянської моделі гендерної рівності до реальної інституціоналізації механізмів захисту від

насильства, зокрема – завдяки активній участі у законотворчості, адвокації, просвітницькій роботі та соціальному сервісі.

У новому світлі розкрито взаємодію українських громадських організацій з міжнародними структурами, що дозволило обґрунтувати феномен формування особливого формату «міжнародно-громадянського партнерства», у межах якого поєднуються локальні ініціативи, потенціал неурядових інституцій та стратегічні ресурси міжнародних організацій.

Повертаючись до теми насильства, варто зазначити, що повномасштабне вторгнення агресора спричинило різке зростання рівня гендерно зумовленого насильства, особливо щодо жінок і дітей, які є найбільш вразливими в умовах збройного конфлікту. Ця ситуація потребує скоординованих дій як з боку держави, так і громадянського суспільства. У цьому контексті особливої ваги набуває діяльність спеціалізованих громадських організацій, які забезпечують не лише гуманітарну допомогу, а й активно впливають на формування політик у сфері гендерної рівності.

Одним із провідних українських суб'єктів у цій сфері є Центр «Жіночі перспективи» [13], який зосереджує свою діяльність на захисті прав жінок. Центр надає жінкам тимчасовий притулок, психологічну допомогу, інформує про ризики насильства та можливості отримання захисту. Значна увага приділяється розвитку міжнародного партнерства, зокрема в межах співпраці з європейською мережею WAVE. Це партнерство сприяє обміну досвідом, підготовці фахівців і розробці ефективних програм протидії гендерному насильству. Освітні заходи, спільно організовані з мережею WAVE, підвищують рівень професійної підготовки працівників центру, що позитивно впливає на якість наданої підтримки.

Паралельно Центр працює над просуванням ідей гендерної рівності в українському суспільстві шляхом проведення інформаційних кампаній, тренінгів та навчальних програм. Це сприяє формуванню неприйняття насильства як норми, а також розвитку позитивних моделей поведінки у

міжособистісних стосунках. Крім практичної допомоги, Центр бере участь у підготовці та впровадженні законодавчих і політичних ініціатив, спрямованих на підвищення рівня захисту жінок і протидію гендерному насильству.

Водночас вагомий внесок у цю сферу робить громадська організація «Ла Страда–Україна». Організація не лише проводить просвітницьку та навчальну роботу, але й активно бере участь у міжнародних проектах, спрямованих на боротьбу з насильством щодо жінок. Її діяльність включає розробку інформаційних кампаній, підвищення обізнаності, а також створення програм, що сприяють зміні соціальних стереотипів і формуванню здорового уявлення про ролі жінок і чоловіків у суспільстві [14].

На наше переконання, досвід України відображає загальну тенденцію, характерну для країн, які переживають збройні конфлікти. У таких умовах громадські організації стають критично важливими акторами, здатними оперативно реагувати на виклики. Вони впроваджують гендерно-чутливу гуманітарну допомогу, розвивають партнерство з органами влади для забезпечення доступу до послуг, мобілізують донорську підтримку та формують соціальний дискурс щодо рівності й безпеки.

Міжнародні приклади підтверджують ефективність таких підходів. М. А. Політило та А. Цюприк дослідили, що у 2020 році Кризовий центр сексуального насильства та інші правозахисні ініціативи оперативно реагували на кризу в Нагірному Карабаху, організовуючи комплексну допомогу жінкам, що постраждали від насильства. Аналогічну роль у Грузії відіграє Жіночий фонд «Сухумі», який активно залучає жінок до миротворчих процесів, працює над запобіганням домашньому насильству та підтримує внутрішньо переміщених осіб, розвиваючи мережу підтримки на місцях [2].

Як зазначають М. Ю. Веселов та Р. М. Пилипів, громадські організації

відіграють ключову роль у протидії насильству. Вони не тільки надають допомогу жертвам (правову, психологічну, соціальну), а й активно працюють над зміною суспільного ставлення до проблеми насильства через проведення інформаційних кампаній, просвітницьких заходів, тренінгів та підтримку інноваційних підходів до вирішення цієї проблеми. Завдяки тісній взаємодії з державними установами, неурядові організації допомагають забезпечити більш комплексну та ефективну відповідь на випадки домашнього насильства [3].

Разом із тим, ефективність діяльності громадських організацій значною мірою обмежується через нестабільне та недостатнє фінансування. Більшість ініціатив реалізуються за підтримки міжнародних донорів або за рахунок грантів, що робить цю сферу залежною від зовнішніх джерел фінансування. При цьому, як наголошують експерти, економічні наслідки домашнього насильства для державного бюджету є значними, тому інвестиції у профілактику та допомогу постраждалим є не лише соціально, а й економічно доцільними [3].

Важливою формою участі громадянського суспільства у протидії насильству є здійснення громадського контролю. Це механізм, за допомогою якого громадськість може оцінювати ефективність роботи державних структур у сфері захисту прав людини, зокрема у випадках домашнього насильства. Громадський контроль виступає елементом демократичного процесу та дозволяє забезпечити прозорість і підзвітність державних органів, а також посилює довіру населення до інституцій.

Також громадські організації готують аналітичні звіти, зокрема про вразливість жінок і дівчат у кіберпросторі під час війни, сексуальну експлуатацію онлайн, що допомагає ідентифікувати нові загрози та реагувати на них на практиці.

Зокрема, у відповідь на загострення проблеми торгівлі людьми під час війни, 8 травня 2025 року громадська організація «Ла Страда-Україна»

провела презентацію аналітичного звіту, присвяченого цифровим формам сексуальної експлуатації українок. Захід проходив у Києві за участі урядових представників, міжнародних партнерів, експертів із кібербезпеки та правозахисників. Його мета – привернути увагу до зростаючих загроз, які створює онлайн-середовище для жінок, особливо у воєнний час, а також надати рекомендації для протидії цим викликам [15].

Під час заходу були представлені конкретні випадки онлайн-експлуатації, проаналізовані механізми вербування та контролю над жертвами, розглянуто питання впливу цифрових технологій на всі етапи злочину: від першого контакту – до шантажу та психологічного тиску. Значну увагу приділено кіберсексуальному насильству, яке залишається складним для ідентифікації, але завдає серйозної шкоди.

Учасники заходу, зокрема президентка ГО «Ла Страда-Україна» Марина Легенька, Урядова уповноважена з питань гендерної політики Катерина Левченко, радник ООН Жінки Герман Вега Кортес, а також експерти з кібербезпеки та представники правоохоронних органів, поділилися своїм баченням проблеми та запропонували шляхи її вирішення. Серед рекомендацій – посилення міжсекторальної співпраці, вдосконалення механізмів модерації контенту на платформах, підвищення цифрової грамотності жінок та молоді, розробка політик захисту прав користувачів у цифровому просторі [15].

Також, через проєкти підтримуються національні та регіональні та місцеві програми, спрямовані на боротьбу з насильством щодо жінок та домашнім насильством. Наприклад, проєкт Ради Європи «Протидія насильству щодо жінок в Україні: Етап III» (COVAW-III), що має термін реалізації з 1 квітня 2025 року по 31 грудня 2026 року, є продовженням попередніх ініціатив Ради Європи, спрямованих на боротьбу з насильством щодо жінок та домашнім насильством в Україні. Метою проєкту є формування ефективної державної політики, законодавства та практичних

заходів для запобігання та протидії таким формам насильства, з урахуванням принципів Стамбульської конвенції – Конвенції Ради Європи про запобігання насильству щодо жінок та домашньому насильству.

Проект передбачає комплексний підхід, який охоплює не лише підтримку органів державної влади, а й активну участь громадянського суспільства. Особлива увага приділяється формуванню політики гендерної рівності та створенню умов для забезпечення рівних прав для жінок і чоловіків, дівчат і хлопців, включаючи ситуації конфлікту й постконфліктного відновлення. Основні акценти COVAW-III – це посилення боротьби з насильством стосовно жінок та впровадження гендерної рівності відповідно до європейських стандартів [16].

На нашу думку, це дієві позитивні кроки, оскільки комплексний підхід запобігання та протидії насильству на міжнародній арені не лише дозволяє створити дієвий механізм реагування на випадки таких протиправних діянь з урахуванням позитивного міжнародного досвіду, а й запровадити новий вектор міжнародної співпраці, що входить в рамки євроінтеграційного процесу нашої держави.

Таким чином, результати дослідження дозволяють по-новому описати роль громадських організацій як ключових агентів соціальних змін, що визначають сучасний формат державної політики у сфері протидії домашньому насильству та гендерної рівності, формують унікальний український досвід, релевантний для країн, що переживають або долають наслідки збройних конфліктів, та створюють підґрунтя для подальшого розвитку євроінтеграційних процесів України.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проблема насильства в сучасному українському суспільстві, зокрема домашнього та гендерно зумовленого, а також пов'язана з повномасштабним вторгненням, залишається надзвичайно актуальною та багатогранною. Вона має серйозні наслідки для прав людини, соціальної стабільності та економіки. Вирішення

цієї проблеми потребує комплексного підходу, у якому громадські організації відіграють ключову роль, доповнюючи державні зусилля у профілактиці, реагуванні та підтримці постраждалих.

Досвід України демонструє, що активна участь громадянського суспільства є важливою складовою формування та реалізації ефективної політики протидії насильству. Особливу увагу приділено розвитку законодавства, просвітницькій роботі, соціальним послугам та міжсекторальній співпраці. В умовах війни значення громадських ініціатив зростає, особливо у сфері підтримки вразливих груп, таких як внутрішньо переміщені особи.

Водночас діяльність громадських організацій обмежена нестабільним фінансуванням і викликами цифрової епохи, що породжує нові форми насильства. Необхідним є посилення координації між державою, міжнародними партнерами та громадськістю, а також сталий розвиток інклюзивних механізмів захисту прав людини.

Загалом, успіх у боротьбі з насильством залежить від спільних зусиль усіх суб'єктів суспільства, сталого фінансування та впровадження інноваційних підходів, що враховують соціальну різноманітність та нові виклики сучасності, що може стати об'єктом досліджень наступних праць.

Література

1. Левченко К. Б., Швед О. В. Громадські організації України в системі запобігання та протидії домашньому насильству. *Право і безпека*. 2020. Т. 76, № 1. С. 74–82. DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2020.1.10>

2. Політило М.-А., Цюприк А. Методи протидії громадських організацій гендерному насильству в період війни. *Згуртованість суспільства в умовах воєнного стану: актуальність, виклики та шляхи їх подолання* : збірник тез Всеукраїнської науковопрактичної конференції з міжнародною участю, м. Кривий Ріг, 16-17 травня 2024 року. Кривий Ріг :

КДПУ ; Полтава : ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2024. С. 328–329.
URL: <https://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/11465/document.pdf> (дата звернення: 27.10.2025).

3. Веселов М. Ю., Пилипів Р. М. Роль громадського контролю у запобіганні та протидії домашньому насильству. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 2. С. 182–187. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.02.35>

4. Андрушко Ю. Р. Громадянське суспільство як провідний актор у захисті прав людини в умовах ескалації насильства. *Український політико-правовий дискурс*. 2025. № 1. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17463468>

5. Грицанюк В. В. Особливості запобігання гендерно зумовленому насильству в Україні. *Публічне управління та соціальна робота*. 2023. № 2. С. 46–51. URL: <https://sci.ldubgd.edu.ua/jspui/handle/123456789/12503> (дата звернення: 27.10.2025).

6. Ієрусалимов І. О., Ієрусалимов В. І. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів запобігання та протидії домашньому насильству. *Соціально-правові студії*. 2019. № 3 (5). С. 74–80. URL: https://sls-journal.com.ua/web/uploads/pdf/S&LS_2019_Vol.%202,%20No.%203_74-80.pdf (дата звернення: 27.10.2025).

7. Вразливість жінок і дівчат у кіберпросторі під час війни в Україні: ГО «Ла Страда-Україна» презентуватиме аналітичний звіт. URL: <https://rubryka.com/2025/04/30/vrazlyvist-zhinok-i-divchat-u-kiberprostor-pid-chas-vijny-v-ukrayini-go-la-strada-ukrayina-prezentuvatyme-analitychnyj-zvit/> (дата звернення: 27.10.2025).

8. Швед О., Спіріна Т. Роль міжнародних та українських неурядових організацій у протидії сексуальному насильству стосовно дітей. *Humanitas*. 2023. № 1. С. 144–151. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.1.21>

9. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно

жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульська конвенція): Конвенція Ради Європи № 994_001-11. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-11 (дата звернення: 29.10.2025).

10. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII: станом на 19 груд. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text> (дата звернення: 29.10.2025).

11. Всеукраїнська Асоціація ОТГ. Залучення громадян до вирішення питань місцевого значення. Інтеграція ВПО в життя громади, 2024. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ho5bkl0dW6E> (дата звернення: 29.10.2025).

12. Сила незламних: роль громадських організацій у підтримці постраждалих від війни українців. URL: <https://www.unhcr.org/ua/news/resilience-action-how-community-based-organizations-support-war-affected-people-ukraine> (дата звернення: 30.10.2025).

13. Жіночі перспективи. *Жіночі перспективи*. URL: <http://www.women.lviv.ua/> (дата звернення: 30.10.2025).

14. Про організацію – Ла Страда – Україна. *Ла Страда – Україна*. URL: <https://la-strada.org.ua/pro-organizacziyu> (дата звернення: 30.10.2025).

15. Вразливість жінок і дівчат у кіберпросторі під час війни в Україні: ГО «Ла Страда-Україна» презентуватиме аналітичний звіт. URL: <https://rubryka.com/2025/04/30/vrazlyvist-zhinok-i-divchat-u-kiberprostor-pid-chas-vijny-v-ukrayini-go-la-strada-ukrayina-prezentuvatyme-analitychnyj-zvit/> (дата звернення: 31.10.2025).

16. Проєкт Ради Європи «Боротьба з насильством стосовно жінок в Україні – Етап III» (COVAW-III). URL: <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/combating-violence-against-women-in->

ukraine-phase-iii-covaw-iii- (дата звернення: 31.10.2025).

References

1. Levchenko K. B., Shved O. V. Hromadski orhanizatsii Ukrainy v systemi zapobihannia ta protydii domashnomu nasylstvu. *Pravo i bezpeka*. 2020. T. 76, № 1. S. 74–82. DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2020.1.10>
2. Politylo M.-A., Tsiupryk A. Metody protydii hromadskykh orhanizatsii hendernomu nasylstvu v period viiny. *Zghurtovanist suspilstva v umovakh voiennoho stanu: aktualnist, vyklyky ta shliakhy yikh podolannia* : zbirnyk tez Vseukrainskoi naukovoopraktychnoi konferentsii z mizhnarodnoiu uchastiu, m. Kryvyi Rih, 16-17 travnia 2024 roku. Kryvyi Rih : KDPU ; Poltava : LNU imeni Tarasa Shevchenka. 2024. S. 328–329. URL: <https://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/11465/document.pdf>
3. Veselov M. Yu., Pylypiv R. M. Rol hromadskoho kontroliu u zapobihanni ta protydii domashnomu nasylstvu. *Analitychno-porivnialne pravoznavstvo*. 2022. № 2. S. 182–187. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.02.35>
4. Andrushko Yu. R. Hromadianske suspilstvo yak providnyi aktor u zakhysti prav liudyny v umovakh eskalatsii nasylstva. *Ukrainskyi polityko-pravovyi dyskurs*. 2025. № 1. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17463468>
5. Hrytsaniuk V. V. Osoblyvosti zapobihannia henderno zumovlenomu nasylstvu v Ukraini. *Publichne upravlinnia ta sotsialna robota*. 2023. № 2. S. 46–51. URL: <https://sci.ldubgd.edu.ua/jspui/handle/123456789/12503>
6. Iierusalymov I. O., Iierusalymov V. I. Orhanizatsiino-pravove rehuliuвання взаємодії суб'єктів запобігання та протидії домашньому насильству. *Sotsialno-pravovi studii*. 2019. № 3 (5). S. 74–80. URL: https://sls-journal.com.ua/web/uploads/pdf/S&LS_2019_Vol.%202,%20No.%203_74-80.pdf
7. Vrazlyvist zhinok i divchat u kiberprostorі pid chas viiny v Ukraini: HO

«La Strada-Ukraina» prezentuvatyme analitychnyi zvit. URL: <https://rubryka.com/2025/04/30/vrazlyvist-zhinok-i-divchat-u-kiberprostori-pid-chas-vijny-v-ukrayini-go-la-strada-ukrayina-prezentuvatyme-analitchnyj-zvit//>

8. Shved O., Spirina T. Rol mizhnarodnykh ta ukrainskykh neuriadovykh orhanizatsii u protydiv seksualnomu nasylstvu stosovno ditei. *Humanitas*. 2023. № 1. S. 144–151. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.1.21>

9. Konventsiiia Rady Yevropy pro zapobihannia nasylstvu stosovno zhinok i domashnomu nasylstvu ta borotbu iz tsymy yavyshechamy (Stambulska konventsiiia): Konventsiiia Rady Yevropy № 994_001-11. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-11

10. Pro zapobihannia ta protydiv domashnomu nasylstvu: Zakon Ukrainy vid 07.12.2017 № 2229-VIII: stanom na 19 hrud. 2024 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>

11. Vseukrainska Asotsiatsiia OTH. Zaluchennia hromadian do vyrishennia pytan mistsevoho znachennia. Intehratsiia VPO v zhyttia hromady, 2024. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ho5bkl0dW6E>

12. Syla nezlamnykh: rol hromadskykh orhanizatsii u pidtrymtsi postrazhdalych vid viiny ukraintsiv. URL: <https://www.unhcr.org/ua/news/resilience-action-how-community-based-organizations-support-war-affected-people-ukraine>

13. Zhinochi perspektyvy. Zhinochi perspektyvy. URL: <http://www.women.lviv.ua/>

14. Pro orhanizatsiiu – La Strada – Ukraina. La Strada – Ukraina. URL: <https://la-strada.org.ua/pro-organizacziyu>

15. Vrazlyvist zhinok i divchat u kiberprostori pid chas viiny v Ukraini: HO «La Strada-Ukraina» prezentuvatyme analitychnyi zvit. URL: <https://rubryka.com/2025/04/30/vrazlyvist-zhinok-i-divchat-u-kiberprostori-pid-chas-vijny-v-ukrayini-go-la-strada-ukrayina-prezentuvatyme-analitchnyj-zvit//>

16. Proiekt Rady Yevropy «Borotba z nasylstvom stosovno zhinok v

Ukraini – Etap III» (COVAW-III). URL:
<https://www.coe.int/uk/web/kyiv/combating-violence-against-women-in-ukraine-phase-iii-covaw-iii->